

אָרְא וְדַאי, הַפֵּל כְּמוֹ אֶחָד, וּבְסוּד
שֶׁל אֶחָד. אָדָם כְּלוּל בְּכָל
הַצְּדָדִים, הַסּוּד שֶׁלוֹ הוּא בְּכָל,
וּמְסוּד שֶׁל אֱלֹהִים נִמְצָא אָדָם,
וְלֹא נִמְצָא מִהַסּוּד שֶׁל שְׂאֵר
הַשְּׂמוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוּב (בראשית א)
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם -
לְמָה הֵם שְׁנֵי צִלְמִים? אֵלֶּא אֶחָד
לְזָכֵר וְאֶחָד לְנֻקְבָּה.

שְׁנֵי אֱלֹהִים פָּאן, אֶחָד זָכֵר וְאֶחָד
נֻקְבָּה. בְּצַלְמוֹ - זָכֵר. בְּצֶלֶם
אֱלֹהִים - נֻקְבָּה. וְעַל זֶה, וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ - זֶה
הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים -
זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְזֶה סוּד שֶׁל
נַעֲשֶׂה, כָּל אֶחָד, כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ.
בְּשַׁעֲהָ שֶׁנִּבְרָא אָדָם, כָּל הָאוֹתוּת
נִבְרָאוּ, נִגְלָמוּ וְהִצְטִירוּ. בְּשַׁעֲהָ
שֶׁנִּשְׁבְּחָה בּוֹ הַרוּחַ, יֵצְאוּ הַנְּקֻדּוֹת
וְהַתִּישְׁבוּ בְּאוֹתוּתוֹ. בְּשַׁעֲהָ
שֶׁהַתַּתְּקֵן בְּהַשְׁכֵּל וּמִדַּע, יֵצְאוּ
הַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטַּעֲמִים וְהַתִּישְׁבוּ
עַל הַנְּקֻדּוֹת וְהָאוֹתוּתוֹ. וְכָל
הַתְּקוּן שֶׁל סוּד שֶׁל אָדָם כִּף הוּא
בְּכָל צְדָדֵי הָעוֹלָם. בְּסוּד שֶׁל אָדָם
הַפֵּל הַתִּישְׁב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. וְאִין
אָדָם, רַק בְּכָל הַתְּקוּנִים הַלְלוּ.

אָמַר לוֹ אֱלֹהֵינוּ, רַבִּי, פִּתַח פִּיךָ
וְזַאֲירוּ דְבָרֶיךָ, שֶׁהָרְשוּת
שֶׁלְמַעֲלָה נִמְסְרָה בְּיָדְךָ. פִּתַח
וְאָמַר, בְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאַרְנוּהוּ בְּכִמְהָ
מְקוֹמוֹת. אָבֵל בֹּא וּרְאֵה, עַל
הַסּוּד שֶׁל הָעֵקֶר הַזֶּה כְּמוֹ
שְׂאֵמְרָנוּ, שֶׁהָרִי אִם יִבְאוּ כָּל
הַנְּבִיאִים הַנֶּאֱמָנִים שֶׁל הָעוֹלָם,
וַיִּתְעַלוּ בְּנִבּוּאָתָם בְּעֲלִית הַנְּבוּאָה
שֶׁל מֹשֶׁה, לֹא יִכּוֹלִים לְחַדֵּשׁ
אֶפְלוּ נִקְדָּה אַחַת שֶׁל הַתּוֹרָה.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁכָּל הָאוֹתוּת
לֹא יֵצְאוּ אֵלֶּא מִתּוֹךְ נִקְדָּה קְטָנָה,
וְהָאוֹתוּת הֵן הַכֵּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה.
וְהָרִי אִין רְשׁוּת לְכָל הָאוֹתוּת

אָרְא וְדַאי, כּוֹלָא אִיהוּ כְּגוֹוֹנָא חָדָא, וּבְרָזָא
חָדָא. אָדָם כְּלוּל בְּכָל סְטְרִין, רְזָא דִילֵיהָ
אִיהוּ בְּכוּלָא, וּמְרָזָא דְאֱלֹהִים אֲשַׁתְּפַח אָדָם.
וְלֹא אֲשַׁתְּפַח מְרָזָא דְשְׂאֵר שְׂמָהֵן. הָדָא הוּא
דְכִתְיִב, (שם כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם, תְּרִין צִלְמִין
אֲמַאי אֵינוּן. אֵלֶּא חַד לְדְכוּרָא, וְחַד לְנוּקְבָּא.
תְּרִין אֱלֹהִים הֵכָא, חַד דְּכֵר, וְחַד נוּקְבָּא.
בְּצַלְמוֹ, דְּכֵר. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, נוּקְבָּא.
וְעַל דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, דָּא
עֲלֵמָא עֵילְאָה. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, דָּא עֲלֵמָא
תַּתְּאָה. וְרָזָא דָּא נַעֲשֶׂה, כְּלָלָא חָדָא. כְּדָקָא
אָמְרִין.

בְּשַׁעֲתָא דְאַתְּבְּרִי אָדָם, אַתְּוּוֹן כְּלֵהוּ אַתְּבְּרִיאוּ,
אַתְּגְלִימוּ, וְאַצְטִיירוּ. בְּשַׁעֲתָא
דְאַתְּנָשִׁיב בִּיהַ רִיחָא, נִפְקוּ נְקוּדֵי וְאַתְּיִישְׁבוּ
בְּאַתְּוּוֹן. בְּשַׁעֲתָא דְאַתְּתַקֵּן בְּסוּכְלַתְנוּ וּבְמִדַּע,
נִפְקוּ תְנוּעֵי דְטַעֲמֵי וְאַתְּיִישְׁבוּ עַל נְקוּדֵי
וְאַתְּוּוֹן. וְכָל תִּיקוּנָא דְרָזָא דְאָדָם הֵכִי אִיהוּ,
בְּכָל סְטְרִין דְעֲלֵמָא. בְּרָזָא דְאָדָם, אַתְּיִישְׁב
כּוֹלָא כְּמָא דְאַתְּמַר. וְלִית אָדָם, בַּר בְּכָל הַיְי
תִּיקוּנִין.

אָמַר לִיה אֱלֹהֵינוּ, ר', אַפְתַּח פּוּמְךָ, וַיִּנְהַרְן
מִיְלַךְ. דְרִשׁוּ דְלַעֲיֵלָא אַתְּמַסֵּר בִּידְךָ.
פִּתַח וְאָמַר, (בראשית א א) בְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
הָאִי קָרָא אוּקִימָנָא לִיה בְּכִמְהָ דוּכְתִי. אָבֵל
תָּא חֲזִי, עַל רְזָא דְעֵיקְרָא דָּא (ד' צ' ע"א) כְּדָקָא
אָמְרִין, דְהָא אִי יִיתוּן כָּל נְבִיאֵי מְהֵימְנֵי
דְעֲלֵמָא, וַיִּסְתַּלְקוּן בְּנִבּוּאָתְהוֹן בְּסִלְיקוּ
דְנִבּוּאָה דְמֹשֶׁה, לֹא יִכְלִין לְחַדְתָּא אֶפְילוּ חָדָא
נְקוּדָה דְאוּרִייתָא.

כּוֹמֵי טַעֲמָא, בְּגִין דְאַתְּוּוֹן כּוֹלֵהוּ לֹא נִפְקוּ אֵלֶּא
מִגּוֹ נְקוּדָה זְעִירָא, וְאַתְּוּוֹן אֵינוּן כְּלָלָא